

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 80. Argumentum septuagesimum. Ex ipsomet Gregorio VII. & D.
Anselmo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

tur. *Hæc est enim (inquit) vera poenitentia, ut post commissum alicuius gravius criminis... ita se a nunquaque ad Deum convertat, ut relictiis omnibus iniquitatibus suis, deinde in fructibus bonæ operationis permaneat.*

966 Eorundem conversionem suspectam quoque habuit Concilium Britannicum, ad falsam poenitentiam abolendam ab eodem Gregorio VII. congregari iustum, in quo falsa declarata est poenitentia eorum, qui tunc temporis in iisdem peccatis permanentes absolvantur, prout videre est apud Binium in notis ad istud Concilium. Porro per peccatores in iisdem peccatis permanentes, eos intellexit, qui post confessionem illa non emendant, sed in ea faciunt, ut ante, relabuntur. Eiusmodi namque peccatores à Patribus excommunicati sunt in iisdem peccatis permanere; quia ne tunc quidem, cum ea confessi sunt, existimati sunt ea ex toto corde plenaque voluntate reliquisse; imò ex post-facto, ex facili utique relapsu, censuerunt peccandi voluntatem ex toto tunc abieciam non fuisse, sed in intimo cordis vivam mansisse. Cum enim arbor, quæ proximè mortua credebatur, paulò post adhuc pullulat, virgultaque diffundit, signum est radicem ipsius in corde terræ omninò mortuam non fuisse, sed vivam mansisse. Et idem est de febricitante redeunte, postquam curata videbatur.

CAPUT LXXX.

Argumentum septuagesimum.

Ex ipsomet Gregorio VII. & D. Anselmo.

967 Eorum namque poenitentiam infructuosam, ad eamque falsam, vel certè non plenam, Gregorius VII. epist. 10. dicit, *que ita accipitur, ut in eadem culpa, vel simili, vel deteriori, vel parvam minori permaneat, sensu utique Patrum proximè dicto.* Hoc autem facere censetur, qui faciliè relabuntur, sicut excipiam mox allata in simili ostendunt. *Quisquis igitur (subiungit Pontifex) dignè vult consentire, necesse est ut ad fides recurrat originem* (Evangelium utique, dignos fieri iubens fructus poenitentiae, quorum præcipuus emendatio est) *Et quod in baptismo promissis (diabolo scilicet; pompisque & operibus illius protius abrenunciare, &c... mandatis Dei obedire) sollicitus sit vigilanter custodire, tam vigilanter utique se contra relapsum primum, ut faciliè non relabatur. Quicumque ergo taliter poeniterit (quoniam aliter simulatio dici potest, non poenitentia) illi peccatorum suorum remissionem Apostolica a se potestate largimur.*

968 Nec dissimile est iudicium S. Anselmi l. de similit. c. 189. dicens, quòd diaboli pleròque consuetudinario decipiat falsà imagine poenitentiae, dum se conyersos putant cum non sint, quandià pravæ consuetudinis vim non excutunt: *Joceat diabolus cum hominibus multis, quos irretitos suis laqueis, pro sua voluntate in diversa vitiorum impedimenta pertrahit. Sunt enim quidam (ut v. g. dicam) avaritie, seu luxuriae, & similibus staminibus succesi, ex mala consuetudine illis additi. His contingit aliquando, ut sua facta considerantes, seant, seque amodo à talibus cessaturos ore promittant, & more avis irretiti ab hoste tententur, volentes in eadem vitia deficiuntur: fitque hoc sepius; nec omnimodè liberantur, nisi magno conatu, &c.*

CAPUT LXXXI.

Argumentum septuagesimum primum.

Ex notatione seu descriptione poenitentiae, à sanctis unanimiter Patribus tradita, & recepta: Poenitentia est mala præterita plangere, & plangenda iterum non committere.

969 *Ita S. Ambrosius serm. 34. Gregorius homil. 134. Ildorus l. 2. sent. c. 106. Eligius homil. 8. 11. & 16. Alcuinus de viri. & vit. c. 11. Elgi verba homil. 8. sunt sequentia: Fructus dignus poenitentiae est transacta flere peccata, & eadem iterum non agere, sicut scriptum est: "Ne adicias peccatum super peccatum. Lavamini, dicit Dominus" (per Iesaiam Prophetam) " & mundi estote. " Lavatur itaque, & mundus est, qui præterita plangit, & iterum non admittit. Lavatur, & non est mundus, qui plangit quod gessit, nec desinit; sed post lachrymas fienda hæc que fleverat repetit. Poenitentem hominem dico (ait Ambrosius serm. 33.) qui plangit quod peccaverat, & rogat Dominum, ut non iterum faciat. Poenitentem hominem dico, qui post concupiscentiam suam non vadit, & voluptatibus suis se privat. Poenitentem hominem dico, qui diligit quod ante neglexit, & quod fecerat male, deserit. Poenitentiam loquor (inquit Chrysostomus homil. 10. in Math.) quæ non solum abstinet à præteritis, sed quod potius est in opera pietatis incumbimus: "Facite" (clamat Joannes Baptista) "dignos fructus poenitentiae. " Quo autem pacto ejusmodi fructus offerre poterimus? Si videlicet opera præteritis criminibus omni ex parte contraria exerceamus. Ista est scilicet vera poenitentia (ait Augustinus serm. olim 7. de temp. nunc 117. Append.) quando sic convertitur quis, ut ad peccatum non revertatur; quando sic poenitet, ut non repetat. Concinit Fulgentius l. 1. de remiss. peccat. c. 12. *Nunquam diluunt gemendo peccatum, quia non desinunt peccare post gemitum.**

970 Quibus profectò sententiis Patres non volunt, veram poenitentiam gravius criminis absolute esse irretractabilem, irretractabilemque, ita ut verus poenitens nunquam postea relabi, poenitentiamque iterare possit; uti voluerunt Novatiani (quorum errorem Patres damnarunt, confutaruntque;) sed hoc saltem volunt, quòd vera poenitentia, sive quæ vere est (prout esse debet) ex toto corde, facile & citò non retractetur, nec abiciatur per relapsum. Apertè namque sonant, verum poenitentem sic mala commissa plangere, ut plangenda iterum non committat. Quod cum (salvà fide) sic intelligi nequeat, ut verus poenitens nunquam postea relabatur: sic saltem intelligitur, ut poenitens, post commissum gravius criminis (verba sunt Concilii Romani supra relati) sic infructibus bonæ operationis permaneat, ut faciliè & citò non relabatur. Ite namque mitissimus est sensus tententiarum illarum, duas inter extremitates mediis, inter nimium scilicet hæreticorum rigorem; nimiamque plurimum Catholicorum laxitatem.

971 At, inquit Casuilla, argumentum istud dudum solvi Magister teneat. l. 4. dist. 14. prout & S. Thomæ 3. p. q. 84. a. 10. S. Bonaventura, aliique veteres scholastici, dicendo primò quòd poenitere, est anteacta peccata desistere, & fienda non committere (acta vel proposita) tempore quo ea desistit. Secundò, quòd desinat esse poenitens, hoc ipso quòd relabatur.

At contra ego: licet iste unus sit sensus, sufficiens ad scopum Magistri, S. Thomæ, S. Bonaventuræ, &c. ad ostendendum utique, quòd dicta illa Sanctorum, errori non favent Novatianorum, qui (ut Gratianus refert in proemio distinctionis 3. de poenitentia) poenitentiam negabant reiterari posse, asserentes quòd sicut caritas semel habita nunquam amittitur (quod absolute falsum est); ita poenitentia semel verè celebrata, nullà sequenti culpâ maculatur. Si verò criminalis culpa aliam aliquando sequatur, vera poenitentia non fuit,